

EUROPOSTI

++ Anneli Jäätteenmäen tiedotuslehti ++

Tammikuun 2006 numerossa:

- Kysymyksiä lukijoille
- Nykyisen perustuslain elvytysyritykset tekohengitystä
- Parlamentti äänestää palveludirektiivistä helmikuussa
- Itävalta herättelee keskustelua EU:n tulevaisuudesta
- Parlamentin käytäviltä
- Lyhyesti

Kysymyksiä lukijoille

Toivomme, että sinulla olisi aikaa vastata muutama kysymykseen koskien tätä Europostia ja EU:n ajankohtaisia aiheita. Haluamme palvella entistä paremmin teitä täältä Brysselistä käsin.

- Mistä aiheita haluaisit käsiteltävän Europostissa?
- Onko Euroopan perustuslaillinen sopimus sinusta tarpeellinen vai ei? Miksi?
- Liitätkö EU:hun enemmän myönteisiä vai kielteisiä asioita? Millaisia?
- Tarvitseeko EU oman puolustuksen?

Vastaukset voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen ajaatteenmaki@europarl.eu.int, kiitos.

Nykyisen perustuslain elvytysyritykset tekohengitystä

EU-maiden johtajat pohtivat perustuslain kohtaloa ensi kesäkuun huippukokouksessa Brysselissä. Niin nykyinen puheenjohtajamaa Itävalta kuin myös heinäkuussa johdon ottava Suomi aikovat avata

perustuslakisolmua. Itävalta ei ole esittänyt vielä mitään konkreettista siitä, pitäisikö tekstin sisältöä muuttaa ja jos niin millä tavoin.

Europarlamentti hyväksyi tammikuun täysistunnossa EU:n tulevaisuutta koskevan mietinnön, jonka mukaan perustuslakiprosessi pidetään avoimena. Itsekin äänestin sen puolesta. Teoriassa koko perustuslaki voidaan hylätä tai yrittää ratifioida joko nykyisessä muodossaan tai vain pienin muutoksin. Ranska on tarjonnut ratkaisuksi paloitetua mallia, jossa sopimuksesta poimitaisiin vain osa, mutta Saksa puolestaan pitää kiinni kokonaisuudesta. Varsin hyvä vaihtoehto on myös kokonaan uudesta sopimuksesta neuvottelemisen. Sen sijaan en kannata sitä, että osa jäsenmaista muodostaisi perustuslain ympärille omia ytimiään.

Nyky muodossaan perustuslaki ei voi tulla voimaan, sillä sen hyväksyminen tarkoittaisi kävelemistä ranskalaisten ja hollantilaisten äänestäjien ylitse. Myös näiden maiden johtajat ja europarlamentaarikot ovat tehneet selväksi, etteivät he hyväksy nykyistä, jo kertaalleen hylättyä, perustuslakia. Ymmärrän sen hyvin. Jos Suomessa olisi ollut vastaava kansanäänestys ja tulos olisi ollut "ei", emme varmasti olisi mielisämme siitä, että meidät pakotettaisiin hyväksymään kansan hylkäämä perustuslaki. Niin yksinkertaista se on.

On olennaista käydä vuoropuhelua kansalaisten kanssa ja etsiä sitä kautta oikeaa vastausta perustuslain kohtalosta. Europarlamentti olisi halukas ryhtymään myös aiempaa tiiviimpään yhteistyöhön kansallisten parlamenttien kanssa perustuslakikriisin ratkaisemiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaisi esimerkiksi yhteisiä keskustelufoorumia, joiden pohjalta annettaisiin omia suosituksia huippukokoukselle.

Europarlamentti toivoo, että perustuslaki voitaisiin hyväksyä vuonna 2009, sillä laajentuminen ei ole enää Bulgarian ja Romanian jälkeen mahdollista pelkän Nizzan sopimuksen avulla. Tämä kolmen vuoden aikataulu on kuitenkin liian kireä. Paras ratkaisu olisi jo kuolleen tekstin tekohengittämisen sijasta olla todella avoin eri vaihtoehdoille ja uskaltaa tarvittaessa aloittaa vaikka neuvottelut uudesta sopimustekstistä. Mahtipontisen perustuslain sijaan uudelle sopimukselle voisi antaa paremmin sen todellista luonnetta kuvaavan, aivan arkisenkin nimen ja tekstiä voisi ylipäänsä yksinkertaistaa. Nykytilanteessa Suomen ei pidä ratifioida perustuslakia. Meillä vahvistaminen on perinteisesti ollut juridinen, ei niinkään poliittinen toimenpide eli vahvistetut sopimukset on totuttu pistämään täytäntöön. Perustuslaille näin ei voida tehdä, joten sitä on turha hyväksyä pikapikaa vain muodon vuoksi.

Parlamentti äänestää palveludirektiivistä helmikuussa

Koko parlamentti pääsee äänestämään palveludirektiivistä helmikuun 16. päivä, jolloin asia tulee täysistunnon päätettäväksi. Parlamentin sisämarkkinavaliokunta äänesti palveludirektiivistä 22. marraskuuta 2005 ja sen jälkeen täysistuntoäänestystä lykättiin tammikuulta helmikuulle.

Valiokuntaäänestyksen tulos oli varsin hyvä ja toivon, että täysistunnossa saataisiin myös aikaan sopuratkaisu. Kaikista kiistanalaisimmat sektorit eli terveyspalvelut, audiovisuaaliset palvelut, rahapelitoiminta sekä kaikki kuljetuspalvelut äänestettiin marraskuun valiokuntaäänestyksessä pois direktiivistä. Olin tässä asiassa enemmistön kannalla. Direktiiviin piiriin jäi silti koko joukko palveluita eli rahankuljetukset, turvallisuuspalvelut, vuokratyöpalvelut, vainajien kuljetus kotimaahan, kauppa ja jakelu, rakennussektori, yleishyödylliset taloudelliset palvelut (esim. postipalvelut, televiestintä, sähkö, kaasu, vedenjakelu ja jätehuolto) sekä koko joukko muita palveluita (konsulttipalvelut, huoltopalvelut, mainonta, rekrytointipalvelut, autonvuokraus, matkatoimistopalvelut, huvipuistotoiminta, arkkitehtipalvelut sekä joukko elinkeinoelämän palveluita).

Myös niin kutsuttua alkuperämaaperiaatetta kiristettiin liberaaliryhmän ehdottamien kompromissiesitysten mukaisesti. Komission ehdotus olisi pitänyt tilapäisen palvelutarjonnan valvonnan vain lähtömaan viranomaisilla. Valiokuntaäänestyksessä valvonta siirrettiin kuitenkin sen maan viranomaisille, jossa palveluita tarjotaan. Näin on paljon parempi. Ei Suomella eikä muillakaan valtioilla ole intressiä tai mahdollisuuksia valvoa, mitä palveluja ulkomailla tarjotaan esim. Kreikassa. Yhteiskunnallamme tulee olla mahdollisuus valvoa, mitä palveluja meillä tuotetaan ja millainen on niiden laatu.

Terveyspalvelut äänestettiin siis direktiivistä ulos. Mielestäni terveyspalveluita tulee tarkastella omana kokonaisuutena, jos terveyspalveluiden sisämarkkinakäytäntöihin halutaan tulevaisuudessa muutosta. Toivon, että myös muut aloitteeni, kuten apteekkipalveluiden turvaaminen harvaanasutuilla alueilla sekä kuluttajansuojaa vahvistavat aloitteeni tulevat hyväksytyksi helmikuun täysistuntoäänestyksessä.

Täysistuntoäänestykseen tulee vielä kysymyksiä, joista ei päästy äänestämään valiokunnassa. Näitä ovat muiden muassa lähetettyjä työntekijöitä koskeva valvominen. Toivon, että lähetettyjä työntekijöitä koskevaa valvontaa ei tulla komission esitysten mukaisesti heikentämään. Samoin toivon, että direktiiviä ei vielä tässä vaiheessa sovellettaisi vuokratyöyrityksiin, sillä jäsenmaat eivät ole päässeet sopuun vielä vuokratyödirektiivistä. Useampi EU-maa on onnistunut jarruttamaan vuokratyöntekijöiden tasavertaista kohtelua koskevan direktiivin voimaantuloa. Rajat ylittävien vuokratyöntekijöiden valvontaa ei tulisi komission mallin mukaisesti keventää. Ulkomaisen vuokratyövoiman työsuhteiden ehtojen valvontaa on sen sijaan tehostettava Suomessakin. On esimerkkejä, miten pienellä palkalla ulkomaalaisia vuokratyöntekijöitä on pidetty. Rehelliset yrittäjät siitä kärsivät ja työntekijän on elettävä palkallaan. Valvontaa siis tarvitaan.

Parlamentin äänestyksen jälkeen palveludirektiivin käsittely jatkuu ministerineuvostossa. Nykyinen puheenjohtajamaa Itävalta ei ehtine tekemään ihmeitä omalla kaudellaan. Itävallalla on direktiiviin paljon varauksia. Se on alusta lähtien halunnut useita sektoreita direktiivin ulkopuolelle sekä varoittanut sosiaalisesta dumpinpauksesta. Liittokansleri

Schüssel ja viime kuussa teollisuusministeri Bartenstein ovat molemmat vaatineet komissiolta uutta esitystä. On erittäin todennäköistä, että neuvoston kannan valmistelu venyy heinäkuussa alkavalle Suomen puheenjohtajuuskaudelle. Direktiivin kannattajat kohdistavatkin Suomen vetämälle vuoden loppupuoliskolle paljon odotuksia.

Direktiivin odotetaan astuvan voimaan vuonna 2007 tai viimeistään 2008. Palveludirektiivin päällimmäinen tavoite on lisätä kilpailua palveluiden liikkuvuuden esteitä poistamalla ja lupakäytäntöjä helpottamalla. Direktiiville on tarvetta, koska raskas ja monimutkainen lupakäytäntöjärjestelmä jarruttaa monen palveluyrityksen toimintaa muissa EU-maissa.

Itävalta herättelee keskustelua EU:n tulevaisuudesta

Vuoden alusta lähtien EU:n puheenjohtajamaana toiminut Itävalta pyrkii virittelemään laajaa keskustelua unionin tulevaisuudesta. Siihen liittyvät muiden muassa kysymys perustuslaista, palveludirektiivin hyväksyminen sekä eurooppalaisen sosiaalisen mallin pohtiminen.

Myös yksityiskohtaiset jäsenyysneuvottelut Turkin ja Kroatian kanssa aloitettaneen jo Itävallan puheenjohtajuuden aikana. Ongelmatonta se ei kuitenkaan ole, sillä Itävalta on suhtautunut Turkin jäsenyysneuvotteluiden aloittamiseen vastahakoisesti, vaikka kannattaa EU:n laajentumista Balkanille.

Suomen kannalta on tärkeää, että EU:n kemikaalilainsäädäntö eli niin kutsuttu REACH-asetus saadaan tänä vuonna hyväksytyksi. Helsinkiin perustettava EU:n kemikaalivirasto voi aloittaa toimintansa vasta, kun sitä koskeva lainsäädäntö on valmiina. Europarlamentti käsitteli kemikaaliasetusta viime syksynä ja tavoitteena on, että neuvosto hyväksyisi sen lopullisesti tämän vuoden aikana. Siten virasto voisi aloittaa Helsingissä suunnitelmien mukaisesti ensi vuonna.

Suomi aloittaa puolivuotisen puheenjohtajuutensa heinäkuun alussa ja jatkaa siitä, mihin Itävalta jää. Todennäköisesti sekä palveludirektiivistä että perustuslaista keskustellaan vilkkaasti vielä syksyllä.

Parlamentin käytäviltä

Tammikuun aikana energiakeskustelu on noussut tapetille. Venäjältä Ukrainaan myytävän kaasun hinnasta keskusteltiin kiivaasti ja Venäjältä Georgiaan johtava kaasuputki räjähti. Suomessakin tammikuun puolen välin kovilla pakkasilla jouduttiin vastakkain Venäjän kaasuntoimitusongelmien kanssa. Venäjä on kehittynyt kovasti ja sen oma energiankulutus on kasvanut. Tämä heijastuu myös Euroopan unionin jäsenmaiden kaasutoimituksiin ja EU:ssa on siksi alettu keskustella energian omavaraisuudesta. Yhteiskunta pyörii sähkön ja energian ympärillä.

Joulukuussa jäsenvaltiot pääsivät sopuun unionin rahoituskehyksistä vuosille 2007–2013. Asia on nyt parlamentin käsittelyssä. Budjettivaliokunta on esittänyt rahoitusratkaisun hylkäämistä. Käytännössä tämä johtaa keskusteluihin parlamentin ja neuvoston välillä, ja summia viilataan vielä hiukan.

Lyhyesti

Maria Heinola on aloittanut tammikuussa Brysselin-toimistossa avustajana. Hän on opiskellut viestintätieteitä Vaasan yliopistossa ja kirjoittaa pro gradu – tutkielmaa EU:n perustuslaista. Lisäksi Heinola on työskennellyt useita vuosia toimittajana.

Yhteystiedot:

Sähköpostiosoitteet:

Anneli: ajaaatteenmaki@europarl.eu.int
Avustajat: ajaaatteenmaki-assistant@europarl.eu.int
Kotisivut: www.annelijaatteenmaki.net

Avustajien matkapuhelinnumerot Brysseliin:

Mari Kokko gsm 040 521 2124
Anu Ahopelto gsm +32 495 173 535
Maria Heinola gsm +32 495 743 993

Kotimaan yhdyshenkilöt:

Katri Paatelainen, Seinäjoki
(040 530 2330; email: katri.paatelainen@pp.inet.fi)

Anneli Euroopan parlamentissa

- * Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan jäsen
- * Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan jäsen
- * Ulkoasianvaliokunnan varajäsen
- * Turvallisuus- ja puolustuspoliittisen alivaliokunnan varajäsen

- * Yhdysvaltain -valtuuskunnan jäsen
- * Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden -valtuuskunnan varajäsen
- * ALDE - Alliance of liberals and democrats for Europe; Euroopan liberaalien ja demokraattien liiton jäsen Euroopan parlamentissa

